

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts vpvb@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

Atzinums Nr. 5-04/5
par kūdras ieguves lauku paplašināšanas atradnē “Kalnasalas (Beržovkas) purvs” Kārsavas novada Goliševas pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu

Derīgs līdz 2021.gada 8.maijam

Paredzētās darbības ierosinātājs un ziņojuma izstrādātājs:

SIA “RT Būve” (reģistrācijas numurs 40103363098), adrese: “Tiltiņi”, Antonovka, Goliševas pagasts, Kārsavas novads, LV – 5704; elektroniskā pasta adrese: rtbuve@mail.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Ziņojums iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk – Birojs):

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums kūdras ieguves lauku paplašināšanai atradnē “Kalnasalas (Beržovkas) purvs” Kārsavas novada Goliševas pagastā Birojā iesniegts 2017.gada 24.augustā.

Papildināts ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums (turpmāk – Ziņojums) Birojā iesniegts 2018.gada 22.februārī, savukārt 2018.gada 26.aprīlī Birojā saņemta papildinformācija par Ziņojumu.

Atzinums izdots saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 20. panta pirmo daļu un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šī likuma 20. panta desmito daļu.

1. Paredzētās darbības nosaukums:

Kūdras ieguves lauku paplašināšana atradnē “Kalnasalas (Beržovkas) purvs” (turpmāk – Paredzētā darbība).

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Derīgo izrakteņu atradne “Kalnasalas (Beržovkas) purvs”, Kūdras fondā reģistrēta ar Nr.4995 (turpmāk – Atradne), kas atrodas zemes vienības daļas ar kadastra apzīmējumu 6854 002 0065 8002 teritorijā (turpmāk – Darbības vieta), kas reģistrēta zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 6854 002 0065, kas savukārt reģistrēta nekustamā īpašuma “Beržovkas purvs” ar kadastra numuru 6854 002 0065 sastāvā.

3. Īss Paredzētās darbības raksturojums:

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību, ietekmes uz vidi novērtējumu un Paredzētās darbības ierosinātāju:

- 3.1.1. Zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 6854 002 0065, platība 486,2 ha, atrodas Kārsavas novadā, Goliševas pagasta R daļā, pie robežas ar Malnavas pagastu, vairāk nekā 4km attālumā uz DR no Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas robežas.
- 3.1.2. Zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 6854 002 0065 ZR daļā pagājušā gadsimta četrdesmitajos gados uzsākta kūdras ieguve un mehanizēta kūdras ieguve Kalnasalas purvā turpināta arī laika posmā no 1973. – 1988.gadam.
- 3.1.3. 2013.gada 13.augustā Valsts vides dienests (turpmāk – VVD) Īpašuma Z daļas teritorijai ir izdevis derīgo izrakteņu atradnes pasi (turpmāk – Atradnes pase), nosakot Atradnes kopējo platību – 185,64ha. 2014.gada 21.februārī Birojs, balstoties uz VVD Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – Rēzeknes RVP) veikto ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu Nr.RE13SI0009 un tam pievienotajiem materiāliem, pieņēma lēmumu Nr.98 *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu”* kūdras ieguvei Atradnē 105,42ha lielā platībā. 2014.gada 12.septembrī VVD Ierosinātājam izsniedza Atradnes zemes dzīļu izmantošanas licenci Nr.CS14ZD0381, nosakot licences laukuma platību visā Atradnes platībā – 185,64ha.
- 3.1.4. 2014.gada 22.novembrī VVD ir pieņēmis lēmumu Nr.CS14VL0230 par derīgo izrakteņu ieguves projekta saskaņošanu. Derīgo izrakteņu projektā noteikts, ka projektējamā kūdras ieguves platība atbilst ieguves licences teritorijai (t.i. 185,64ha), bet kūdras ieguve pieļaujama Biroja 2014.gada 21.februāra lēmumā Nr.98 *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu”* noteiktajā platībā – 105,42ha. Kūdras ieguves projektā norādīti plānotie sagatavošanas darbu veidi un apjomi, kas citu starpā ietver arī koku un krūmu ciršanu un zemju līdzināšanu visā Atradnes teritorijā, kā arī nosusināšanas sistēmas izveidi. Pirms VVD 2015.gada 2.decembrī ar lēmuma Nr.CS15VL0119 *“Par grozījumiem zemes dzīļu izmantošanas licencē Nr.CS14ZD0381”* veiktiem Licences grozījumiem, kā rezultātā tika mainītas ieguves licences laukuma robežas un noteikta licences laukuma platība 105,38ha, ir tikusi veikta lielākās daļas Atradnes teritorijas atmežošana un uzsākti nosusināšanas darbi.
- 3.1.5. Pašreiz ieguves darbi tiek veikti Atradnes R daļā ~105,42ha platībā, un paralēli esošajai kūdras ieguvei ir paredzēts uzsākt kūdras ieguvi arī atlikušajā kūdras iegulas laukuma teritorijā ~ 80,22ha platībā. Paredzētās darbības rezultātā kūdras ieguve tiks veikta visā Atradnes teritorijā – 185,64ha platībā.
- 3.1.6. Kūdras ieguve Atradnē paredzēta, izmantojot divu veidu tehnoloģijas – frēzkūdras un grieztās kūdras ieguvi. Sākotnēji paredzēts veikt gabalkūdras ieguvi, bet pēc tās frēzkūdras ieguvi. Paredzēts, ka kūdras ieguve Atradnē tiks veikta līdz 2037.gadam. Izstrādātās kūdras transportēšanai paredzēts izmantot esošus transportēšanas maršrutus.
- 3.1.7. Nekustamā īpašuma “Beržovkas purvs” pārvaldītājs ir AS *“Latvijas valsts meži”*, kas ar Ierosinātāju ir noslēgusi ilgtermiņa nomas līgumu ar zemes nomas mērķi – derīgā izrakteņa (kūdras) ieguve.
- 3.1.8. Ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra (turpmāk – IVN) Paredzētajai darbībai tika piemērota ar Biroja 2016.gada 29.februāra lēmumu Nr.50 *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”*, un programmu Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumam Birojs izdeva 2016.gada 6.maijā (turpmāk – Programma).
- 3.1.9. IVN Paredzētajai darbībai tika piemērots un veikts kā Novērtējuma likuma 1.pielikuma 25.punkta darbībai, jo minētajā punktā noteiktais platības robežsliekšnis attiecīga novērtējuma veikšanai ir 150ha (ieguve plānota ~ 185,64ha).

3.1.10. Atbilstoši Kārsavas novada teritorijas plānojuma 2012. – 2024. gadam (turpmāk – Teritorijas plānojums) grafiskajai daļai “*Kārsavas novada Goliševas pagasta plānotā (atļautā) izmantošana*” Darbības vietai noteikts funkcionālais zonējums *Rūpniecības apbūves teritorija; Derīgo izrakteņu ieguves teritorija (R1)*, kā arī nelielā daļā *Mežu teritorija; valsts meži (M1)*. Saskaņā ar Kārsavas novada teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem funkcionālajos zonējumos *Rūpniecības apbūves teritorija; Derīgo izrakteņu ieguves teritorija* noteiktā galvenā izmantošana ir derīgo izrakteņu ieguve, palīgizmantošana – atklāta uzglabāšana, derīgo izrakteņu ieguves rūpniecības uzņēmums un būves derīgo izrakteņu procesu nodrošināšanai, savukārt zonējuma *Mežu teritorija* galvenā izmantošana neietver derīgo izrakteņu ieguvi, bet bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguve ir noteikta kā viens no palīgizmantošanas veidiem.

3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

- 3.2.1. Kalnasalas purvs atrodas plašā dabiskā reljefa pazeminājumā, kas aptver platības starp autoceļu A13 un Latvijas A robežu un kam ir raksturīgi apgrūtināti noteces/dabiskās drenāžas apstākļi. Uz R – ZR no Darbības vietas atrodas Mihalčenk un Salinīku purvi, bet uz ZA – Zaborovjes purvs.
- 3.2.2. Atradnes tiešā tuvumā neatrodas dzīvojamās mājas. Tuvākā viensēta “*Katrīna*” atrodas ~ 670m attālumā uz A no plānotajiem ieguves laukiem.
- 3.2.3. Ziņojumā visa Atradnes teritorija ir iedalīta astoņos laukos – četros no tiem kūdras ieguve jau tiek veikta un četros tā plānota Paredzētās darbības ietvaros. Plānotie ieguves lauki ieskauj izstrādē esošās teritorijas.
- 3.2.4. Saskaņā ar Ziņojuma pielikumā pievienoto 2012.gada 11.decembra Zemes nomas līguma Nr. 5.7-9.1_000a_150_12_10 kopiju, Darbības vieta ir apgrūtināta ar ceļa servitūta teritoriju 0,18ha platībā, tā izvietojums ir norādīts zemes vienības daļas 6854 002 0065 8002 apgrūtinājumu plāna grafiskā attēlojuma pusē ar apgrūtinājuma kārtas numuru 3.
- 3.2.5. Paplašināmo kūdras ieguves teritoriju klāj 0,1m bieža segkārtā, kas sastāv no krūmiem un niedrēm. Vidējais kūdras iegulas dziļums Atradnē ir 1,84m. Atradnes pasē akceptētie kopējie krājumi 185,64ha platībā sastāda 3415,79 tūkst.m³, ko veido augstā purva tipa maz sadalījusies kūdra 1095,28 tūkst.m³ apjomā un augstā un pārejas purva tipa vidēji un labi sadalījusies kūdra 2320,51 tūkst.m³ apjomā. Paplašināmo kūdras laukumu aptuveni krājumi Ziņojumā norādīti ~ 1333 tūkst.m³.
- 3.2.6. Atradnes daļā, kur tiek veikta kūdras ieguve, nosusināšana veikta ar vaļējiem kartu grāvjiem. Kartu grāvju dziļums Ziņojumā norādīts aptuveni 1,5m. Ņemot vērā, ka sākotnēji izsniegtās licences laukums ietvēra visu Atradnes teritoriju, Ziņojumā norādīts, ka 2015.gadā ir ticis izstrādāts un apstiprināts meliorācijas projekts Atradnes meliorācijas grāvju izbūvei, un plānotajos kūdras ieguves laukos daļēji jau ir veikta sākotnēja kūdras ieguves lauku nosusināšanas sistēmu ierīkošana, kas ietver derīgo izrakteņu ieguves projektā paredzēto novadgrāvju un kartu grāvju pirmreizējo tranšeju rakšanu un nosēdbaseinu ierīkošanu.
- 3.2.7. Atradne izvietota starp divu valsts nozīmes meliorācijas būvju – ūdensnoteku *Ziblas strauts* un *Zelčovas strauts* regulētiem posmiem (ūdens saimnieciskā iecirkņa kodi attiecīgi 6846:01 un 68476:01), kas tiek izmantotas Atradnes ūdeņu novadīšanai. *Ziblas strauts* šķērso Atradni tās ZA daļā, *Zelčovas strauts* atrodas pie Atradnes D daļas.
- 3.2.8. Kalnasalas purvam kā augstā tipa purvam ir raksturīga virszemes ūdeņu (un arī gruntsūdeņu) noplūde praktiski visos virzienos, izņemot uz DA un, iespējams, uz A orientētos virzienos.

- 3.2.9. Līdzšinējā iegūtās kūdras transportēšanas intensitāte ir aptuveni 4 autotransporta vienības/dienā. Izstrādātā kūdra tiek transportēta pa zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 6854 002 0065 esošu ceļu līdz pašvaldības autoceļam Nr.89 “*Beržovkas purva ceļš*” (zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 6868 011 0191, reģistrēta nekustamā īpašuma ar kadastra numurs 6868 001 0054 sastāvā) ar grants segumu, kas savienots ar reģionālas nozīmes valsts autoceļu P50 “*Kārsava – Latvijas robeža (Aizgārša)*”. Viensēta “*Purvmāja*” atrodas tiešā transportēšanas ceļa tuvumā.
- 3.2.10. No dabas apstākļu un atrašanās vietas Darbības vietu īsumā raksturo šādi apstākļi:
- 3.2.10.1. Kalnasalas purvs atrodas Mudavas (Veļikajas) zemienē, Abrenes nolaidenuma D, Adzeles pacēluma un Zilupes līdzenuma saskares zonā.
- 3.2.10.2. Kalnasalas purvs izveidojies dabiskā reljefa pazeminājumā, iespējams, daļēji aizaugot ezeram. Ziņojumā Kalnasalas purvs raksturots kā augstā tipa purvs, un augstā purva tipu kopumā raksturo ūdeņu uzņemšana no atmosfēras nokrišņiem.
- 3.2.10.3. Darbības vietas reljefs ir vāji viļņots, praktiski plakans, un tā augstuma absolūtās atzīmes svārstās 101 – 102m vjl. robežās, tam pieaugot Atradnes R daļā.
- 3.2.10.4. Atradnes zemkvartāra virsmā atsedzas augšdevona Daugavas svītas nogulumieži, svītas virsmas augstuma atzīmes svārstās ap 91 – 92m vjl. Kvartāra sistēmas nogulumus veido augšpleistocēna Vislas jeb Latvijas svītas glaciģēnie nogulumi, glaciolimniskie un glaciofluviālie nogulumi. Mūsdienu jeb holocēna nogulumus pārstāv limniskie un purvu nogulumi, kā arī Atradnes apgūšanas laikā izveidojušies tehnogēnie nogulumi.
- 3.2.10.5. Kalnasalas purva apkārtnē potenciāli ir iespējami karsta procesi, tomēr intensīvu karsta procesu pēdas mūsdienu reljefā līdz šim nav novērotas.
- 3.2.10.6. Darbības vietas pazemes ūdeņu aktīvās apmaiņas zonas augšējo daļu veido augšdevona Daugavas – Pļaviņu (D₃dg – pl) un kvartāra (Q) ūdens kompleksi. Ņemot vērā kvartāra nogulumu nelielo biezumu (biezums nepārsniedz 10 – 11m), ūdens komplekss tajos galvenokārt pārstāvēts tikai ar gruntsūdeni, kaut arī pilnībā izslēgt spiediena – bezspiediena horizonta vai pat vairāku horizontu klātbūtni rupjgraudaino nogulumu lēcās morēnas ķermenī nevar.
- 3.2.10.7. Atradnē gruntsūdens horizonts ieguļ kūdrā dziļumā no 0 līdz dažiem desmitiem centimetru (maksimāli 1,2m), kopā ar virszemes ūdeņiem veidojot vienotu hidroloģisko sistēmu. Gruntsūdens plūst uz D – DR Atradnes D daļā un uz ZR – Z uz Z no Atradnes. Atradnes daļā ar ierīkotu kartu grāvju sistēmu gruntsūdens vidējais dziļums ir ~ 0,6 – 0,8m.
- 3.2.10.8. Zem gruntsūdeņiem izplatītais augšdevona Daugavas – Pļaviņu ūdens horizontu komplekss uzskatāms par galveno avotu tuvāko apdzīvoto vietu, tajā skaitā arī Kārsavas pilsētas un atsevišķu viensētu ūdensapgādē.
- 3.2.10.9. Darbības vieta atrodas Daugavas upju baseinu apgabala Veļikajas augšgala lielbaseina Rītupes baseinā. Kalnasalas purva ūdeņi ir saistīti ar Rītupes posmu no Straujas ietekas tajā līdz *Ziblas strautam*.
- 3.2.10.10. Aptuveni 6,5km attālumā no Darbības vietas atrodas Eiropas Savienības nozīmes aizsargājama dabas teritorija (Natura 2000) – dabas liegums Kreiču purvs. Tuvākie mikroliegumi, kas izveidoti medņa aizsardzībai, atrodas aptuveni 1,9 un 2,1km attālumā. Atbilstoši novērtētajam Atradnes teritorija, kurā līdz šim nav veikta atmežošana, atbilst īpaši aizsargājamiem biotopiem 91D0* *Purvaini meži* un 7210 *Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās*. Darbības vietā konstatēta viena suga – gada staīpekņis (*Lycopodium annotinum*), kas iekļauta Ministru kabineta 2000.gada

14.novembra noteikumu Nr.396 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu" 2.pielikumā kā ierobežoti izmantojama īpaši aizsargājama suga.

- 3.2.11. Atradnes teritorijai raksturīga nosacīti dabiska purva un kūdras ieguves lauku ainava, savukārt Darbības vietu ietver mežs ar tam raksturīgo ainavu. Atradnes ainaviskā vērtība novērtēta kā zema. Ziņojumā netiek prognozēta Paredzētās darbības negatīva ietekme uz ainavu, jo izstrādājamā Atradne nav saskatāma ne no pašvaldības autoceļa, ne dzīvojamām mājām.
- 3.2.12. Atradnes tuvākajā apkārtnē neatrodas kultūras pieminekļi. Tuvākie vietējas nozīmes kultūras pieminekļi atrodas vairāk nekā 10km attālumā no Darbības vietas.

3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums:

- 3.3.1. Kūdras ieguves teritorija Ziņojumā ir iedalīta 8 laukos – 4 no tiem ~105ha platībā kūdras ieguve jau tiek veikta un 4 laukumos ~ 80ha platībā kūdras ieguvi plānots realizēt pēc IVN procedūras. Plānotie kūdras ieguves lauki aptver izstrādē esošo teritoriju.
- 3.3.2. Kūdras ieguve paredzēta izmantojot divu veidu metodes – frēzkūdras un grieztās kūdras tehnoloģiju, kas Ziņojumā vērtētas kā Paredzētās darbības alternatīvas. Kūdras ieguves periods ar frēzkūdras metodi tiek prognozēts no maija līdz augustam, ar grieztās kūdras metodi – no maija līdz oktobrim. Kūdras ieguvi paredzēts realizēt līdz 2037.gadam.
- 3.3.3. Kūdras ieguvi paredzēts veikt vienlaicīgi gan pašreiz izstrādē esošajā Atradnes daļā, gan paplašināmajā kūdras ieguves teritorijā. Maksimālais ieguves laukums Atradnes teritorijā gada laikā var sasniegt 80ha, maksimālais ieguves apjoms – 70 000 m³/gadā. Kūdras ieguvi plānots veikt 8 h/dienā, līdz 250 dienas/gadā.
- 3.3.4. Iegūto kūdru plānots izvietot bērtnēs abpus tehnoloģiskajiem ceļiem, lai būtu nodrošināta piekļuve kūdras produkcijas izvešanai. Gada laikā prognozēta 25 bērtņu izveide, bet vienlaicīgi Atradnes teritorijā atradīsies līdz 5 bērtnēm. Vienas bērtnes parametri Ziņojumā norādīti – garums vidēji 100m, platums 8m, augstums 4m.
- 3.3.5. Pirms Paredzētās darbības uzsākšanas plānota teritorijas atmežošana, kur tā vēl nav veikta, un paredzēta kontūrgrāvju un kūdras ieguves laukumu detālā nosusināšanas tīkla jeb kartu grāvju izbūve līdz projektētajam dziļumam. Ūdens novadīšanai no purva tiks izmantoti esoši novadgrāvji, kā arī ierīkoti jauni. Paplašināmās teritorijas grāvju tīklu paredzēts savienot ar ekspluatācijā esošās kūdras ieguves teritorijas novadgrāvjiem. Detālās nosusināšanas – kartu grāvju caurteku augšgalos ierīkojami metāla sieta vai koka konstrukcijas filtri, kas nodrošina caurteku aizsardzību pret piesērējumu un vienlaicīgi neļauj kūdras smalkajām daļiņām ieplūst izveidotajās meliorācijas sistēmās, tādējādi mazinot novadgrāvju piesērēšanu. Uz novadgrāvjiem paredzēts veidot nosēdbaseinus. Nepieciešamības gadījumā plānota esošo grāvju pārtīrīšana. Paredzēta ugunsdzēsības baseinu ierīkošana.
- 3.3.6. Darbības vietā nav plānots izbūvēt jaunas inženierkomunikācijas, kas saistītas ar elektroapgādi un ūdensapgādi.
- 3.3.7. Paredzētās darbības nodrošināšanai tiek plānots izmantot jau ekspluatācijā esošus tehnoloģiskos pievedceļus ar dzelzsbetona plākšņu/dolomīta šķembu segumu 1,7km garumā, kā arī papildus Atradnes teritorijā veikt dzelzsbetona plātņu ceļu izbūvi 1,11km garumā. Jaunu pievedceļu būvniecība ārpus Atradnes teritorijas nav paredzēta. Nepieciešamības gadījumā paredzēts veikt Darbības vietā esošo pievedceļu remontu.
- 3.3.8. Kūdras produkcijas izvešana no Atradnes paredzēta ar kravas transportu (20t ietilpība), slēgta tipa kravas kastēs. Maksimālais kūdras transportēšanas reisu skaits Ziņojumā ir

norādīts līdz 900 reisiem/gadā. Kūdras atradnes paplašināšanas rezultātā ir prognozējama satiksmes intensitātes palielināšanās līdz 6 autotransporta vienībām/dienā. Kūdras transportēšana plānota laika periodā no plkst.7.00 līdz 19.00.

- 3.3.9. Sadzīves atkritumu savākšanai un uzglabāšanai tiek izmantots konteiners, kas tiek uzglabāts ārpus Atradnes teritorijas, un to izved atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums. Kūdras ieguves tehnikas apkopes rezultātā radušos bīstamos atkritumus (filtri, atstrādātās eļļas, akumulatori) apsaimnieko firma, kam ir atbilstoša atkritumu apsaimniekošanas atļauja. Līdz izvešanai tie tiek uzglabāti atbilstoši to uzglabāšanas noteikumiem.
- 3.3.10. Paredzētās darbības nodrošināšanai nav nepieciešami ūdens resursi. Kūdras ieguves vietā strādājošo vajadzībām dzeramais ūdens tiek piegādāts fasētā veidā, bet ugunsdzēsības vajadzībām tiks izmantots ūdens no ugunsdzēsības baseiniem un tuvumā esošiem novadgrāvjiem.
- 3.3.11. Ugunsdrošības pasākumiem kūdras ieguves teritorija tiks norobežota ar kontūrgrāvjiem un novadgrāvjiem 10 – 12m attālumā no Darbības vietas teritorijas, šo joslu paredzēts regulāri attīrīt. Plānots ierīkot ūdens ņemšanas baseinus ar piekļuves ceļiem, paredzēti mobilie motorsūkņi, kā arī ugunsdzēsības vajadzībām tiek uzglabāta 10m³ cisterna. Visa kūdras ieguvei paredzētā tehnika ir aprīkota ar dzirksteļu slāpētājiem un ugunsdzēsamajiem aparātiem. Kūdras bērtnēs regulāri paredzēts veikt temperatūras mērījumus, lai izslēgtu pašaiizdeģšanu.
- 3.3.12. Plānotais Atradnes rekultivācijas veids Ziņojumā norādīts renaturalizācija. Kā minimālā izstrādātā platība, kurā būtu lietderīgi uzsākt renaturalizāciju, norādīti 20ha.

3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

- 3.4.1. Ietekmes uz vidi novērtēšanas nosacījumi paredz prasību, lai, novērtējot paredzēto darbību, tiktu izsvērtas pieņemamās alternatīvas, kas varētu būt piemērotas ierosinātajam projektam un tā specifiskajām īpašībām. Alternatīvas var tikt novērtētas kā tehnoloģiskajam procesam, tā darbības vietai. Atradnes teritorijā esošajos kūdras laukos ierosinātāja jau veic derīgo izrakteņu ieguvu, un Paredzētā darbība pēc būtības ir izmaiņas esošajā darbībā – ieguves platību palielināšana. Līdz ar to Paredzētā darbība nerada nepieciešamību pēc jaunas nozīmīgas infrastruktūras izveides, un tādēļ Ziņojumā vērtēta un salīdzināta galvenokārt ieguves metodika. Ziņojumā piedāvātas divas tehnoloģiskās alternatīvas (Paredzētajai darbībai tās norises vietā) – frēzkūdras ieguves tehnoloģiskais process un grieztās kūdras ieguves tehnoloģija.
- 3.4.2. Ziņojumā novērtēts, ka abus tehnoloģiskos (alternatīvos) risinājumus ir iespējams piemērot, citu starpā vadoties no salīdzinājuma par to radītu ietekmi uz vidi.
- 3.4.3. Atbilstoši Ziņojumam:
 - 3.4.3.1. Veicot kūdras ieguvu ar frēzkūdras ieguves paņēmienu iespējams izmantot gan pneimatiskos, gan mehāniskos savācējus:
 - 3.4.3.1.1. Veicot ieguvu ar pneimatiskajiem savācējiem, frēzēšana tiek veikta ar frēzēm, vidēji 15 – 50mm dziļi vienu reizi ciklā, tad seko irdināšanas darbības ar kultivatoru 1 – 3 reizes ciklā ar darba platumu vidēji 9 – 18m. Sekojoši tiek veikta pneimatiskā savākšana, transportēšana un izbēršana bērtnēs pa vienai reizei gājienā, procesu noslēdzot ar kūdras bērtņošanu, izmantojot bērtņotājmašīnu vai hidraulisko ekskavatoru ar taisno kausu. Bērtņu maksimālais garums šādā gadījumā nedrīkst pārsniegt 80m.
 - 3.4.3.1.2. Veicot ieguvu ar mehānisko savākšanu, tiek veikta frēzēšana, irdināšana, vālošana, savākšana un grēdu veidošana (bērtņošana). Mehanizētajai kūdras

ieguvei ir svarīgs cikla grafiks, frēzēšana paredzama darba dienās laikā no plkst. 07.00 līdz 19.00, starplaiks starp frēzēšanu un irdināšanu ir 3 stundas, bet starp irdināšanu un vālošanu – 2 stundas.

- 3.4.3.2. Ziņojumā novērtēts, ka optimālākais kūdras žāvēšanas laiks ir no plkst. 9.00 līdz 14.00, jo laika posmā no plkst. 14.00 līdz 19.00 kūdras žūšanas intensitāte samazinās, bet vēlāk žūšanas process nenotiek. Žūšanas intensitāti ietekmē arī tādi faktori kā gaisa temperatūra, mitrums un vēja stiprums. Viens frēzkūdras iegūšanas cikls ir vidēji divas diennaktis. Darba ciklu skaits sezonā: pirmajā un otrajā gadā ir 12 līdz 15, trešajā un katrā nākošajā ir līdz 20 cikliem. Vērtējot ieguvu ar frēzkūdras ieguves paņēmieni, Ziņojumā secināts, ka ieguve ar pneimatisko savācēju no vides aizsardzības viedokļa ir labāka, jo tiek izmantotas modernākas tehnoloģijas, kā arī tā ir ekonomiski izdevīgāka.
- 3.4.3.3. Otrā Ziņojumā vērtētā alternatīva ir grieztās kūdras ieguves tehnoloģija. Izmantojot grieztās kūdras ieguves tehnoloģiju, tiek veikta kūdras griešana ar speciālu tehniku katrā kārtā divās joslās, vaļēja kartu grāvja garumā, sekojoši sakraujot kūdras ķieģelīšus regulārās grēdās tranšejas malās. Ieguvu veic līdz 1,6m dziļumam, vienā gājienā uz 1m² tiek izrakti 1,28m³ kūdras. Grieztās kūdras sagatavošanas process sākas ar lauka profilēšanu, sekojoši tiek veikta kūdras griešana un pārkraušana, procesu noslēdzot ar kūdras izvešanu.
- 3.4.4. Izvērtējot tehnoloģiskās metodes, Ziņojumā ir secināts, ka grieztās kūdras ieguves tehnoloģija ir ar mazāku ietekmi uz gaisa kvalitāti, trokšņa izplatību un iespējamām hidroloģiskām un hidroģeoloģiskām izmaiņām, taču Ziņojumā nav identificēti izslēdzoši apstākļi nevienai no alternatīvām.

4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. VVD 2014.gada 12.septembrī Ierosinātājai izsniegtā *Zemes dzīļu izmantošanas licence* Nr.CS14ZD0381 Atradnē, ar 2015.gada 2.decembra grozījumiem Nr.CS15VL0119.
- 4.2. Ierosinātājas 2016.gada 10.februāra vēstule/iesniegums Nr.10/02/2016 par Paredzēto darbību.
- 4.3. Ierosinātājas 2016.gada 23.februāra vēstule Nr.23/02/2016 – paskaidrojums 2016.gada 10.februāra vēstulei/iesniegumam Nr.10/02/2016.
- 4.4. Biroja 2016.gada 29.februāra lēmums Nr.50 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*” Paredzētajai darbībai.
- 4.5. Ierosinātājas 2016.gada 20.aprīļa iesniegums Nr.20/04/2016/1 (Birojā saņemts 2016.gada 25.aprīlī; reģ. Nr.783) ar pieprasījumu programmas izstrādei.
- 4.6. Biroja 2016.gada 6.maijā izsniegtā IVN Programma.
- 4.7. Ierosinātājas 2017.gada 21.jūlija elektroniskā pasta vēstule, ar kuru Birojā iesniegts paziņojums par IVN ziņojuma sabiedrisko apspriešanu.
- 4.8. 2017.gada 24.jūlijā Birojā iesniegtais sabiedriskās apspriešanas protokols un tā pielikumi.
- 4.9. Ierosinātājas 2017.gada 24.augusta iesniegums, ar kuru Birojā iesniegts Ziņojums.
- 4.10. Rēzeknes RVP 2017.gada 20.septembra vēstule Nr.7.5.-20/1165 “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (Birojā saņemts 2017.gada 20.septembrī; reģ. Nr.3-01/1592) ar atsaukumi par Ziņojumu.

- 4.11. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2017.gada 11.oktobra vēstule Nr.3-01/964 "*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*" (Birojā saņemts 2017.gada 11.oktobrī; reģ. Nr.3-01/1705) ar atsaukumi par ziņojumu.
- 4.12. Biroja 2017.gada 16.oktobra vēstule Nr.3-01/1077 "*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*" Ierosinātājam.
- 4.13. Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP) 2017.gada 10.novembra vēstule Nr.4.9/63/2017-N-E "*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*" (Birojā saņemta 2017.gada 10.novembrī; reģ. Nr.3-01/1916) ar atsaukumi par ziņojumu.
- 4.14. Iesniedzējas 2018.gada 22.februārī iesniegtais Ziņojums (Birojā saņemts 2018.gada 22.februārī; reģ. Nr.5-01/327).
- 4.15. Iesniedzējas 2018.gada 24.aprīļa papildinformācija ar pielikumiem (Birojā saņemta 2018.gada 22. aprīlī; reģ. Nr.5-01/736).

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:

- 5.1.1. Izdotot lēmumu Nr.50 "*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*", Birojs, pamatojoties uz Novērtējuma likuma 15.panta otro daļu, nenoteica, ka sākotnējās sabiedriskās apspriešanas ietvaros organizējama sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksme. Šādas sanāksmes organizēšanu nav pieprasījusi arī Kārsavas novada dome.
- 5.1.2. Paziņojums par Paredzētās darbības IVN procedūras uzsākšanu tika publicēts Kārsavas novada laikraksta "*Kārsavas Novada Vēstis*" 2016.gada marta izdevumā Nr.3(77), Kārsavas novada interneta vietnē www.karsava.lv un Biroja interneta vietnē www.vpvb.gov.lv. Informatīvie materiāli par Paredzēto darbību bija pieejami Kārsavas novada pašvaldības telpās, Kārsavas novada interneta vietnē, kā arī Birojā.
- 5.1.3. IVN sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā priekšlikumi vai ierosinājumi par Paredzēto darbību Birojā netika iesniegti.

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes stadijā:

- 5.2.1. Paziņojums par sagatavotā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedrisko apspriešanu tika publicēts Kārsavas novada un Biroja interneta vietnēs (www.karsava.lv un www.vpvb.gov.lv), kā arī laikraksta "*Kārsavas Novada Vēstis*" 2017.gada jūlija izdevumā Nr.7(93). 2017.gada 21.jūnija izdevumā "*Latgales Laiks*" Nr.56 (2787) publicēts precizēts paziņojums par IVN Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu, norādot atbilstošu priekšlikumu iesniegšanas termiņu. Ar Ziņojumu varēja iepazīties Ierosinātājas un pašvaldības interneta vietnēs un Kārsavas novada domē. Rakstiskus priekšlikumus un viedokļus par sagatavoto Ziņojumu varēja izteikt līdz 2017.gada 21.augustam.
- 5.2.2. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksme klātienē notika 2017.gada 20.jūlijā plkst.13.00 Malnavas pagasta pārvaldes telpās (Jaunā ielā 1, Malnavā, Malnavas pagastā, Kārsavas novadā). Atbilstoši Birojā iesniegtajam Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas protokolam, sanāksmē piedalījās 5 klātesošie. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā Ierosinātājas pārstāvji iepazīstināja interesentus ar Paredzēto darbību, klātesošie jautājumus vai viedokli nav snieguši.

5.3. Sabiedrības informēšana par Birojā iesniegto Ziņojumu un argumenti Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

- 5.3.1. Birojā IVN ziņojums pēc tā sabiedriskās apspriešanas tika iesniegts 2017.gada 24.augustā. Paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Birojā tika publicēts Biroja un pašvaldības interneta vietnēs (www.vpvb.gov.lv un www.karsava.lv). Ziņojums bija pieejams Ierosinātājas interneta vietnē www.rtbuve.lv un Kārsavas novada domē.
- 5.3.2. Atsaucoties uz Biroja lūgumu sniegt viedokli par papildināto ziņojumu, Birojā tika saņemtas:
 - 5.3.2.1. Rēzeknes RVP 2017.gada 20.septembra vēstule Nr.7.5.-20/1165 "*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*", kurā norādīts uz nepieciešamību kūdras ieguves tehnoloģijā paredzēt iespēju purva teritorijā atstāt joslas ar augošiem sfagniem, lai pēc purva izstrādes pabeigšanas teritorijai būtu dabiskais potenciāls atjaunoties. Papildus VVD Rēzeknes RVP sniegusi ieteikumus Ziņojuma uzlabošanai, tajā skaitā attiecībā uz Darbības vietai tuvāko viensētu nosaukumu precizēšanu un spēkā esošu normatīvo aktu norādīšanu Ziņojumā.
 - 5.3.2.2. DAP 2017.gada 10.novembra vēstule Nr.4.9/63/2017-N-E "*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*". DAP savā atsauksmē par IVN ziņojumu norādījusi uz nepilnībām gan IVN ziņojumā, gan sugu un biotopu ekspertu atzinumā, un paudusi viedokli, ka ziņojumu nepieciešams aktualizēt pēc atkārtota precizēta sugu un biotopu eksperta atzinuma saņemšanas.
 - 5.3.2.3. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija 2017.gada 11.oktobra vēstulē Nr.3-01/964 "*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*" sniegusi viedokli par "Siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju izvērtējumu".
- 5.3.3. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20.panta otro un trešo daļu, Birojs 2017.gada 16.oktobrī Ierosinātājam nosūtīja vēstuli Nr.3-01/1077 par nepieciešamību papildināt Ziņojumā sniegto informāciju un vērtējumu.
- 5.3.4. Birojs 2017.gada 16.novembrī Ierosinātājam pārsūtīja VVD Rēzeknes RVP 2017.gada 20.septembra vēstules Nr.7.5.-20/1165 "*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*" kopiju un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2017.gada 11.oktobra vēstules Nr.3-01/964 "*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*" kopiju papīra formā un elektroniski.
- 5.3.5. Birojs 2017.gada 17.novembrī Ierosinātājam pārsūtīja DAP 2017.gada 10.novembra vēstules Nr.4.9/63/2017-N-E "*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*" kopiju papīra formā un elektroniski.
- 5.3.6. Papildinātais Ziņojums Birojā tika iesniegts 2018.gada 22.februārī. Paziņojums par papildinātā Ziņojuma iesniegšanu tika publicēts Biroja un pašvaldības interneta vietnēs (www.vpvb.gov.lv un www.karsava.lv).
- 5.3.7. Birojs 2018.gada 20.martā Ierosinātājam lūdzis papildus informāciju par plānotajiem pasākumiem teritorijās, kur atbilstoši normatīvajiem aktiem pastāv ierobežojumi Paredzētās darbības veikšanai, t.i., ceļa servitūta teritorijā, valsts nozīmes ūdensnotekas *Ziblas strauts* aizsargjoslas teritorijas daļā, un daļēji arī Teritorijas plānojumā noteiktajā funkcionālajā zonējumā *Mežu teritorija*. Papildus Birojs lūdzis sniegt informāciju saistībā ar Ierosinātājas plāniem attiecībā uz ūdensnotekas *Ziblas strauts* gultnes izvietojuma maiņu.
- 5.3.8. Ierosinātājas sniegtā papildinformācija, kurā Ierosinātāja sniegusi skaidrojumus saistībā ar atsevišķiem Biroja norādītajiem problēmjaudājumiem, Birojā saņemta 2018.gada 26.aprīlī.

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:

6.1. Ierosinātāja Atradnes teritorijā jau veic derīgo izrakteņu ieguvu, un Paredzētā darbība pēc būtības ir izmaiņas esošajā darbībā – ieguves platību palielināšana. Kā novērtēts Ziņojumā, Paredzētā darbība nerada nepieciešamību pēc jaunas nozīmīgas infrastruktūras izveides vai ieguves metodikas maiņas, Ierosinātājas iecere ir turpināt līdzšinējo darbību, apgūstot papildus teritorijas. Novērtējuma procedūras uzdevums līdz ar to bija novērtēt līdzšinējo vides stāvokli un līdzšinējās ieguves radītās ietekmes, lai varētu lemt, vai ir pieļaujama un gadījumā, ja ir, tad ar kādiem nosacījumiem pieļaujama ieguves teritoriju paplašināšana platībās, kas summāri ievērojami pārsniedz Novērtējuma likuma 1. pielikuma robežvērtību.

6.2. Novērtējis Ziņojumu, Birojs secina, ka Ziņojuma autori kopumā ir apzinājuši ar Darbības vietu un Paredzēto darbību saistītos faktoros, kas var radīt nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, tajā skaitā ņemot vērā līdzšinējo teritorijas izmantošanas veidu un vides stāvokli, tuvumā esošos objektus un to jutīgumu, citas esošās darbības, apkārtnes teritorijas un iedzīvotāju blīvumu, Paredzētās darbības raksturu, apjomus, piesārņojuma un traucējumu veidus, negadījumu un avāriju riskus u.c. Viens no kompleksiem ar Paredzētās darbības specifiku saistītajiem ietekmes faktoriem ir dabas resursu izmantošana un ar to saistītās ilglaicīgās ietekmes, tostarp siltumnīcefekta gāzu (turpmāk – SEG) emisijas. Novērtējuma ietvarā nozīmīgi ir arī citi ietekmes veidi, piemēram, troksnis un ietekme uz gaisa kvalitāti. Lai arī Atradne atrodas nomaļus no apdzīvotām vietām, iegūto kūdru ir nepieciešams transportēt, savukārt iegūtā materiāla transportēšanas maršruti virzās pa autoceļiem, kuru tuvumā ir arī apdzīvotas teritorijas. Ar Paredzēto darbību ir plānots palielināt līdzšinējo satiksmes intensitāti un, veicot novērtējumu, ir būtiski apzināt, vai satiksmes intensitātes palielināšana nerada tādu apgrūtinājumu, kam nepieciešams paredzēt papildus pārvaldības nosacījumus. Ieguves un transportēšanas ietekmes, - galvenokārt putekļi un troksnis, - ir būtiskākie traucējumi, ko ikdienā izjūt vietējie iedzīvotāji. Tādēļ risinājumi, lai šādas ietekmes pēc iespējas samazinātu un pārvaldītu, neradītu apgrūtinājumu, kas pārsniedz pieļaujamās robežvērtības, ir viens no būtiskiem IVN uzdevumiem. Jāatzīmē, ka pašlaik izteiktā prognoze par ieguves darbu apjomiem gan jau izmantojamās, gan papildus plānotajās teritorijās ir uzskatāma par tuvinājumu, kas gadu gaitā var arī atšķirties.

6.3. Līdz ar to, kā būtiskākos Birojs Ziņojumā identificē sekojošus ar Paredzētās darbības realizāciju saistītus ietekmes uz vidi aspektus:

6.3.1. Ietekme uz dabas vērtībām, tostarp bioloģisko daudzveidību un ainavu, kā arī plānotie rekultivācijas pasākumi.

6.3.2. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē, tostarp no derīgā izrakteņa transportēšanas.

6.3.3. Troksnis un tā izplatība, tostarp no derīgā izrakteņa transportēšanas.

6.3.4. Hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņas un ietekme uz ūdeņu kvalitāti, kā arī Paredzētās darbības iespējamie limitējošie faktori.

6.4. Izvērtējot Ziņojumā identificētās un izvērtētās iespējamās plānotās darbības ietekmes uz vidi, Birojs secina sekojošo:

6.4.1. Ietekme uz dabas vērtībām, tostarp bioloģisko daudzveidību un ainavu, kā arī pasākumi, kas paredzēti teritoriju rekultivācijai.

6.4.1.1. Uzsākot un veicot Paredzēto darbību, tiks pārveidots līdzšinējais vides stāvoklis Darbības vietā un tās tiešā tuvumā, tajā skaitā tiks izmainīts teritorijas reljefs un esošā ainava. Lai novērtētu Darbības vietas un tai piegulošās teritorijas esošo stāvokli un Paredzētās darbības ietekmi uz bioloģisko daudzveidību un īpaši aizsargājamām sugām, tajā skaitā

ornitofaunu, Ziņojuma izstrādes gaitā tika pieaicināti sertificēti sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperti.

- 6.4.1.2. Atbilstoši purvu biotopu ekspertes atzinumam teritorijas, kas nav atmežotas, atbilst Eiropas Savienības (turpmāk ES) nozīmes meža biotopa *Purvainais mežs (91D0)* statusam, kur dominē dažāda vecuma priedes (*Pinus silvestris*), bērzi (*Betula pubescens*) un egles (*Picea abies*), vietām sastopami ozoli (*Quercus robur*) un pīlādži (*Sorbus aucuparia*), kā arī indikatorsuga liklapu novēlija (*Nowellia curvifolia*). Darbības vietas teritorijas DR malā konstatēts ES nozīmes meža biotops *Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās (7210)*. Teritorijā tika konstatēts gada staipeknis (*Lycopodium annotinum*), kas ir iekļauts MK 2000.gada 14.novembra noteikumu Nr.396 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu" 2.pielikuma ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstā. Darbības vietas teritorijā esoši biotopi atbilst vidējai kvalitātei, veicot paredzēto darbību, tie tiks iznīcināti, tomēr šāda veida biotopi Latvijā ir plaši izplatīti. No kopējā valstī apzinātā biotopu apjoma konstatētais biotops *Purvainais mežs* sastāda ~ 0,04% un biotops *Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās* sastāda ~ 0,01%.
- 6.4.1.3. Atbilstoši ornitologa eksperta atzinumam apsekošanā būtiskas aizsargājamo putnu sugu koncentrācijas vai to ligzdošanas vietas netika konstatētas. Tika novērotas tipiskas purva kūdras izstrādes stadijā esošas sugas, kā krauklis (*Corvus corax*), pļavu čipste (*Anthus pratensis*) un citas. Apsekošanas laikā neilgu brīdi tika novērots īpaši aizsargājamās sugas mazais ērglis (*Aquila pomarina*) pārstāvis, kas izstrādāto purva teritoriju izmantoja barības meklējumiem, bet teritorija, kur tiek plānota Paredzētā darbība, nav piemērota ligzdošanai. Tuvākās aizsargājamās teritorijas ir medņu (*Tetrao urogallus*) mikroliegumi, kas atrodas apmēram 2,2km attālumā uz Z un A/ZA. Norādīts, ka koku ciršana jāveic laika periodā no 1.augusta līdz 31.martam, kad nenotiek putnu ligzdošana. Eksperts ir secinājis, ka Paredzētā darbība neradīs būtisku ietekmi uz vidi.
- 6.4.1.4. Atbilstoši normatīvo aktu prasībām pēc derīgā izrakteņa ieguves purvā nepieciešams veikt izstrādāto teritoriju rekultivāciju. Kūdras ieguves gadījumā nosusinātās un izstrādātās teritorijas pēc iespējas ātrāk nepieciešams rekultivēt, jo šādas teritorijas ir potenciāli SEG emisiju avoti. Tāpat rekultivācija nodrošina arī izstrādāto lauku iekļaušanos apkārtējā ainavā, uzlabo izstrādāto teritoriju ugunsdrošību un ilgtspējīgu attīstību. Tādēļ Ziņojumā izvērtēts, ka renaturalizācija jeb purva atjaunošanās dabiskā veidā ir viens no perspektīvākajiem izstrādāto kūdras atradņu apsaimniekošanas veidiem un uzskatāma par prioritāru izstrādāto purvu rekultivācijas veidu. Līdz ar to Atradnē kā prioritārais rekultivācijas veids tiek plānota purva renaturalizācija, aizsprostojot grāvju sistēmu, tādējādi paaugstinot ūdens līmeni. No Ziņojuma (4.3.4.nodaļa) izriet, ka renaturalizāciju plānots uzsākt 2038.gadā (pēc kūdras ieguves pabeigšanas).
- 6.4.1.5. Vērtējot Ziņojumā sniegto informāciju par paredzētajiem Atradnes rekultivācijas pasākumiem, Birojs secina, ka Ierosinātāja ir paredzējusi veikt ieguves platību paplašināšanu, bet pasākumi Atradnes rekultivācijai līdzšinējās ieguves teritorijās nav paredzēti līdz visas Atradnes izstrādei, proti, 2038.gadam. No Ziņojuma izriet, ka līdz 2038.gadam Atradnē kūdras ieguve būs tikusi veikta vairāk nekā 180ha platībā, bet rekultivācija nebūs uzsākta vispār. Saistībā ar minēto jāuzsver, ka atbilstoši Latvijas un Eiropas Savienības tiesību aktos noteiktajam, derīgo izrakteņu ieguve 25ha un lielākā platībā ir darbība ar būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi. Pirms to atļaut, ir jāveic IVN – procedūra, kuras ietvaros sagaidāmā ietekme ir jānovērtē, kā arī jāizstrādā risinājumi tās novēršanai vai samazināšanai. Ieguves vietu rekultivācija ir viens no derīgo izrakteņu ieguves radītas ietekmes uz vidi (kuras dēļ darbība iekļauta Novērtējuma likuma 1. un 2.pielikumā) mazināšanas risinājumiem un nav pieļaujama situācija, ka šādi pasākumi netiek plānveidīgi realizēti. Šāda pieeja nav uzskatāma par racionālu arī vadoties no

racionālas dabas resursu izmantošanas principa, un Ierosinātājai ir pienākums nodrošināt ieguves un tās radītas ietekmes novēršanas vai samazināšanas pasākumu pārskatāmu un saprātīgu secību. Līdz ar to Biroja ieskatā, Ierosinātājai ir jāizstrādā konkrēts ieguves un rekultivācijas pasākumu plāns, nosakot un definējot konkrētas teritorijas vidēji un labi sadalījušās kūdras ieguvei, lai pārskatāmā periodā varētu plānot gan mērķtiecīgi veidojamus lietderīgās platības (rekultivācijai) laukumus, gan to veidošanās secību un iespējamo ilgumu.

6.4.1.6. Birojs secina, ka pie nosacījuma, ja tiek ievēroti Ziņojumā iestrādātie Paredzētās darbības īstenošanas risinājumi, tajā skaitā risinājumi, kas saistīti ar ietekmes uz vidi mazināšanas pasākumiem, nav sagaidāms, ka Paredzētās darbības ietekmes zona būs plašāka kā Ziņojumā novērtētā un Paredzētā darbības atstās nelabvēlīgu ietekmi uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību un īpaši aizsargājamo putnu populācijām. Rezumējot visu iepriekš konstatēto un Ziņojumā novērtēto, Birojs, sniedzot šo atzinumu konkrētā aspekta griezumā, nav konstatējis tādus apstākļus, kas būtu par pamatu kopumā aizliegt Ierosinātājas plānoto darbību. **Vienlaikus Birojs uzskata, ka saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta (10) daļu Paredzētās darbības veikšanai ir norādāmi nosacījumi, ar kādiem tā iespējama vai nav pieļaujama:**

- a) **Ierosinātājai ir jāizstrādā un sadarībā ar Rēzeknes RVP un DAP jāparedz konkrēts ieguves un rekultivācijas pasākumu teritoriju plāns, nosakot un definējot konkrētas teritorijas vidēji un labi sadalījušās kūdras ieguvei, lai pārskatāmā periodā varētu plānot gan mērķtiecīgi veidojamus lietderīgās platības (rekultivācijai) laukumus, gan to veidošanās secību un iespējamo ilgumu. Teritorijās, kur saskaņā ar šādu plānu nav sagaidāma atbilstības sasniegšana rekultivācijas nosacījumiem un kas ilgstoši netiek aktīvi izmantotas, jārealizē vismaz pagaidu risinājumi ietekmes mazināšanai, kas efektivitātes ziņā var būt salīdzināmi ar rekultivācijas/renaturalizācijas pasākumu iespējām. Piemēram, plānveidīgi jārealizē grāvju pagaidu dambēšanu un hidroloģiskā režīma stabilizēšanu, atjaunošanu (konkrētus piemērotākos risinājumus un nosacījumus to realizācijai saskaņojot ar Rēzeknes RVP un DAP).**
- b) **Atradne rekultivējama iespējami savlaicīgi, kur iespējams rekultivācijas pasākumus daļā no platībām īstenojot jau paralēli kūdras ieguvei.**
- c) **Saskaņā ar ornitoloģijas eksperta norādīto, sagatavojot Darbības vietu kūdras ieguvei, plānotā koku ciršana jāveic laika periodā, kad nenotiek putnu ligzdošana - no 1.augusta līdz 31.martam.**

6.4.2. **Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē, tostarp no derīgā izrakteņa transportēšanas:**

6.4.2.1. Galvenie gaisu piesārņojošo vielu emisijas avoti Paredzētās darbības rezultātā ir putekļu emisija no kūdras ieguves (sagatavošanas, iegūšanas, glabāšanas, transportēšanas), kā arī putekļu daļiņas un gāzveida izmeši no izmantotās tehnikas un transportlīdzekļu dzinējiem. Atradnes tiešā tuvumā nav dzīvojamās mājas un to teritorijas, tuvākā viensēta "Katrīna" atrodas vairāk nekā 600m attālumā uz A no Paredzētās darbības vietas, bet viensēta "Purvmāja" atrodas kūdras transportēšanas maršruta – grants seguma ceļa Nr.89 *Beržovkas purva ceļš* tiešā tuvumā.

6.4.2.2. No kūdras ieguves procesa kā nozīmīgākie emisiju avoti atzīti kūdras frēzēšana, rušināšana, savākšana ar mehāniskā tipa savākšanas bunkuru, grēdu veidošana (bērtņošana), kā arī iekraušana autotransportā, un aprēķinātas daļiņu PM₁₀ un PM_{2,5} emisijas. Saskaņā ar plānoto kūdras ieguves tehnoloģisko shēmu Paredzētajā darbības vietā kūdras resursu ieguve tiek plānota, izmantojot divas kūdras ieguves metodes – frēzkūdras ieguvi un grieztās kūdras ieguvi. Ziņojumā skaidrots, ka grieztās kūdras

metodei piesārņojošo vielu emisiju novērtējums atsevišķi nav izdalīts, pamatojoties uz to, ka literatūrā šiem procesiem nav noteiktu emisijas faktori, jo grieztās kūdras ieguve tiek veikta pie kūdras mitruma 91 – 92%, līdz ar to nav prognozējamās daļiņu emisijas. Pamatojoties uz iepriekš minēto, Ziņojumā, veicot piesārņojošo vielu emisiju aprēķinus, pieņemts, ka augstākas gaisu piesārņojošo vielu emisijas rada frēzkūdras ieguves metode (salīdzinājumā ar grieztās kūdras ieguves metodi), un Ziņojumā veikti aprēķini no ietekmes uz vidi viedokļa sliktākajai alternatīvai.

- 6.4.2.3. Kā emisiju avoti no Darbības vietā izmantojamās tehnikas Ziņojumā definēta traktortehnika un ekskavatori. Kūdras ieguvi plānots realizēt, izmantojot 4 tehnikas vienības – 2 traktoros un 2 ekskavatorus. No tehnikas izmantošanas aprēķinātas slāpekļa oksīdu, sēra dioksīdu, oglekļa oksīdu, daļiņu PM₁₀, daļiņu PM_{2,5} un gaistošo organisko savienojumu emisijas.
- 6.4.2.4. Prognozējamo emisiju apjoms definētajiem emisiju avotiem novērtēts, ņemot vērā to raksturojumu (raksturīgie emisiju faktori un Darbības vietu/Paredzēto darbību raksturojošie faktori – tehnikas vienību skaits, darbības ilgums, ieguves apjoms u.c.). Gada laikā paredzēta kūdras ieguve 70000m³ apjomā un 80ha platībā, un, veicot aprēķinu, pieņemts, ka kūdras ieguve tiks veikta 8 stundas/dienā, 250 dienas/gadā.
- 6.4.2.5. Lai novērtētu un prognozētu kopējo ietekmi uz gaisa kvalitāti, Ziņojumā kontekstā ar plānoto uzņēmuma darbību novērtēts arī transportlīdzekļu radītais piesārņojums, ieskaitot transportlīdzekļu radītās emisijas uz autoceļiem, kuri netiek izmantoti kūdras transportēšanai no Atradnes.
- 6.4.2.6. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam no kūdras ieguves, apstrādes, uzglabāšanas un pārkraušanas procesiem piesārņojošo vielu emisiju apjoms gadā (tonnas/gadā) paredzams: PM₁₀ 11,200 t/g un PM_{2,5} 8,155 t/g. Savukārt piesārņojošo vielu emisijas (tonnas/gadā) no kūdras ieguves procesā izmantotās tehnikas dzinēju darbības prognozējamās: PM₁₀ 0,0848 t/g, PM_{2,5} 0,0781 t/g, CO 1,1408 t/g, NO_x 2,3616 t/g, SO₂ 0,0014 t/g un GOS 0,2766 t/g.
- 6.4.2.7. Gaisu piesārņojošo vielu izkliedes modelēšana veikta izmantojot datorprogrammu AERMOD (beztermiņa licence Nr.AER0006124). Minētā datorprogramma ir pielietojama rūpniecisko gaisa piesārņojuma avotu emisiju izkliedes aprēķināšanai, ņemot vērā emisijas avotu īpatnības, apkārtnes apbūvi, reljefu un vietējos meteoroloģiskos apstākļus. Piesārņojošo vielu izkliedes aprēķiniem izmantoti LVĢMC dati, kas raksturo laikapstākļus teritorijas apkārtņē 2015.gadā ar stundas intervālu (Rēzeknes novērojumu stacija).
- 6.4.2.8. Ziņojumā iekļauts piesārņojošo vielu izkliedes rezultātu novērtējums no kūdras ieguves procesiem, kas salīdzināti ar Ministru kabineta 2009.gada 3.novembra noteikumos Nr.1290 “*Noteikumi par gaisa kvalitāti*” (turpmāk – Noteikumi Nr.1290) ietvertajiem normatīviem. Saskaņā ar novērtējuma rezultātu nevienai no piesārņojošām vielām maksimālā aprēķinātā summārā koncentrācija ārpus darba zonas – Atradnes teritorijas nepārsniedz 40% no normatīva. Paredzētās darbības gaitā radītais piesārņojums būs salīdzinoši neliels un gaisa kvalitātes robežlielumi netiks pārsniegti. Pamatojoties uz veikto novērtējumu, secināts, ka Paredzētās darbības īstenošanas gaitā nav nepieciešams paredzēt speciālus pasākumus gaisu piesārņojošo vielu samazināšanai.
- 6.4.2.9. Birojs secina, ka, uzsākot kūdras ieguves lauku ierīkošanu un tālāku ekspluatāciju, prognozējama arī zināma veida vēja erozijas ietekme, kas saistīta ar augsnes un iežu noārdīšanos dabisku procesu rezultātā - vēja ietekmē. Kūdras ieguves procesos kūdras augsnes daļiņas vēja ietekmē tiek pārnestas pa gaisu uz tuvākajām piegulošo zemju platībām. Taču, ņemot vērā to, ka paplašināmo kūdras ieguves teritoriju no visām pusēm ieskauj mežu platības, šis apstāklis ir vērtējams, kā vēja eroziju mazinošs apstāklis.

Līdztekus ir jāatzīmē, ka daļu no Paredzētās darbības teritorijā ietilpstošajiem kūdras resursiem ir paredzēts iegūt ar grieztās kūdras paņēmieni, kas būtiski samazina kūdras smalko daļiņu emisiju gaisā ieguves vietā, un to izplatība vēja ietekmē praktiski nenotiek vai notiek ļoti nelielā apjomā, līdz ar to kopumā vēja erozijas ietekme Paredzētās darbības kontekstā vērtējama kā nebūtiska.

- 6.4.2.10. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto kūdras izvešanas maršruts virzās pa pašvaldības grants seguma autoceļu Nr.89 *Beržovkas purva ceļš* līdz autoceļam P50, kura garums norādīts aptuveni 1,44 km. Atbilstoši Ziņojumam transportēšanas ceļa tiešā tuvumā atrodas viena viensēta – „*Purvmāja*”, bet pārējās viensētas atrodas vairāk kā 230m attālumā. Saskaņā ar Ziņojumu ir prognozējama salīdzinoši neliela transportlīdzekļu intensitāte (līdz 6 automašīnām dienā), kūdras transportēšanu plānots veikt dienas laikā no 7:00 – 19:00. Ziņojumā novērtēts, ka iegūtie aprēķina rezultāti, kas saistāmi ar kūdras transportēšanas laikā izmantojamo autotransporta prognozējamo gaisa piesārņojuma emisiju, norāda, ka kūdras transportēšanas laikā radītais gaisa piesārņojuma līmenis nepārsniegs Noteikumos Nr. 1290 noteiktos robežlielumus, turklāt nolūkā mazināt kūdras materiāla putēšanu, Ierosinātāja kūdras transportēšanu plāno veikt izmantojot automašīnas, kas noklātas ar pārsegumu (tentiem). Biroja ieskatā, ja tiek salīdzināta esošā situācija ar plānoto, tad ir prognozējams lokāls piesārņojuma pieaugums, tomēr Ziņojumā ietvertie emisiju aprēķini un to izklīdes modelēšana norāda, ka plānotajos darba apstākļos Atradnei un transportēšanas ceļam tuvāko viensētu teritorijās nav sagaidāmi normatīvajos aktos noteikto gaisa kvalitātes robežvērtību pārsniegumi, līdz ar to Ziņojuma autori secinājuši, ka īpaši pasākumi gaisa piesārņojošo vielu emisiju samazināšanai nav nepieciešami. Vienlaikus Birojs norāda, ka nelabvēlīgos meteoroloģiskajos apstākļos un pie neatbilstošas ceļa kvalitātes piesārņojuma koncentrācijas var būt arī augstākas, līdz ar to Ierosinātājam jāņem vērā, ka nepieciešamības gadījumā Ierosinātājam jānodrošina piebraucamā ceļa laistīšana vai apstrāde ar līdzekli, kas mazina putēšanu.
- 6.4.2.11. Paredzētās darbības kontekstā IVN ietvaros aprēķinātas SEG emisiju vērtības, kas radīsies no kūdras ieguves Paredzētās darbības teritorijā, tajā skaitā ietverot emisijas no atmežošanas 54,45ha platībā, un to prognozētais samazinājums īstenojot plānoto zemes rekultivācijas veidu (appludināšana). SEG emisiju aprēķins veikts izmantojot Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) izstrādātas metodoloģijas (2006.gada vadlīnijas un to 2013.gada papildinājums).
- 6.4.2.12. Saskaņā ar Ziņojumu SEG emisiju aprēķinā ietvertas gan esošās (105ha), gan jaunās kūdras ieguves teritorijas (80ha), daļēji ņemts vērā kūdras ieguves apjoms. Aprēķins veikts kopumā 100 gadus ilgam periodam, tajā skaitā kūdras ieguve, kas plānota 20 gadus. Ziņojumā sniegts vērtējums, ka SEG emisijas no paredzētās kūdras ieguves salīdzinājumā ar SEG nacionālo inventarizācijas ziņojuma (turpmāk NIZ) mitrzemju novērtējumu nepārsniedz 0,2%. Birojs, veicot pārrēķinu, nonāk pie mazliet atšķirīga rezultāta – proti, maksimālais SEG emisiju pieaugums 3% robežās prognozējams no 2027. līdz 2033.gadam, kad plānota visintensīvākā kūdras ieguve (Ziņojuma 2.4.3.attēls un 4.3.2.2.tabula). Birojs ņem vērā Ziņojuma izvērtēšanas laikā konstatētās aprēķinu nepilnības saistībā ar metodikas lietojumu, proti, metodikas ir savstarpēji papildinošas, ne aizstājošas. Kopumā Birojs, vadoties no NIZ apkopotajiem aprēķiniem esošajām kūdras ieguves platībām un izstrādes apjomiem, pievienojas Izstrādātājam un uzskata, ka nav pamata uzskatīt, ka Paredzētās darbības realizācija varētu būtiski palielināt SEG emisijas no mitrzemēm un zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektora kopumā.
- 6.4.2.13. Vienlaikus secināms, ka vides politikas plānošanas dokumentā “*Vides politikas pamatnostādnes 2014. – 2020. gadam*” klimata pārmaiņu jomā SEG emisiju samazināšana un CO₂ piesaiste norādīta kā aktuāla problēma. Kā svarīgākie veicamie

pasākumi definēta arī SEG emisiju pasākumu apzināšana visos tautsaimniecības sektoros, lai panāktu ierobežotu SEG pieaugumu tautsaimniecības nozarēs. Tā kā pašlaik Latvijā un pasaulē tiek intensīvi strādāts pie SEG jomas ierobežošanas konceptuāliem un secīgi regulējošiem jautājumiem, savukārt arī purvu rekultivācijas un ar to saistīto SEG emisiju jautājumi ir attīstībā esoša joma, kurā arī Latvijā uzsākti pētījumi, un pieredze par piemērotākajiem risinājumiem ir izpētes un attīstības posmā, jārēķinās ar iespējamu papildus normatīvo aktu regulējumu attīstību, un, iespējams, papildus risinājumu nepieciešamību nākotnē.

6.4.2.14. Lemjot par obligāto nosacījumu izvirzīšanas nepieciešamību, Birojs norāda, ka normatīvajos aktos noteikto prasību, tajā skaitā gaisa kvalitātes normatīvu ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātajai saistoša. Citādā veidā Paredzētā darbība nav pieļaujama. Tajā pat laikā Birojs, izvērtējis situāciju, kad Paredzētās darbības vietai tuvākā viensēta „Katrīnas” atrodas vairāk kā 600m attālumā uz A no tās, kā arī to, ka Atradni no apkārtējās teritorijas lielākoties norobežo mežaina josla, secina, ka Darbības vietas novietojums attiecībā pret apdzīvotām teritorijām ir piemērots Paredzētās darbības veikšanai. Ievērojamā attāluma dēļ gaisa piesārņojuma mazināšanas aspektā veidojas labvēlīgi apstākļi gaisa piesārņojuma izkliedei, kā rezultātā piesārņojošo vielu koncentrācijas ārpus Atradnes teritorijas un pie tuvākajām dzīvojamām mājām ir nebūtiskas. Tai pat laikā Birojs uzskata, ka konkrētajā gadījumā saskaņā ar Novērtējuma likuma 20.panta (10) daļu darbu transportēšanai papildus izvirzāms šāds nosacījums:

- a) Nav pieļaujama Paredzētās darbības veikšana, tostarp transportēšana ārpus noteiktā dienas laika (periods no pulksten 7.00 – 19.00).
- b) Nepieciešamības gadījumā sausā laikā jānodrošina Atradnes pievadceļa laistīšana un/vai apstrāde ar līdzekli, kas samazina putešānu, samazinot iespējamu papildus putekļu emisiju izplatību dzīvojamo māju teritoriju tuvumā.
- c) Nav pieļaujama vaļēju un nenosegtu kravu pārvadāšana.

6.4.3. Troksnis un tā izplatība, tostarp no derīgā izrakteņa transportēšanas:

6.4.3.1. Kūdras ieguve un ar to saistītās darbības rada troksni, kas, atkarībā no piegulošo teritoriju izmantošanas, var būt traucējošs un atstāt ietekmi uz Darbības vietas tuvumā esošiem objektiem un teritorijām, kas ir jutīgi pret troksni, tajā skaitā cilvēku uzturēšanās vietas, dzīvojamās mājas, sabiedriskas nozīmes objekti u.c. Trokšņa izplatības novērtējums ir veikts, ņemot vērā jau esošo kūdras ieguvi Atradnē un Paredzēto darbību.

6.4.3.2. Galvenie trokšņa rašanās avoti, kas saistās ar Paredzēto darbību, ir saistīti ar kūdras ieguves teritorijas sagatavošanu, kas ietver teritorijas apauguma novākšanu, celmu un virsējā slāņa noņemšanu, un nosusināšanas grāvju ierīkošanu, gan ar kūdras ieguves procesiem, kā arī tās transportēšanu kūdras ieguves teritorijas iekšienē un iekraušanu autotransportā tālākai pārvadāšanai. Ziņojumā sniegta arī informācija par iegūtās kūdras transportēšanas maršrutu, tā izvietojumu un plānotiem būvniecības risinājumiem Darbības vietā un Atradnes teritorijā, esošo un plānoto satiksmes intensitāti gan no Atradnes, gan reģionālajiem autoceļiem, kā arī sniegts vērtējums par satiksmes intensitātes palielināšanās ietekmi uz apdzīvotām teritorijām.

6.4.3.3. Kūdras ieguves radītais trokšņa līmenis novērtēts Atradnes izstrādē kombinējot frēzēšanas paņēmienu (frēzkūdras ieguve) un griešanas paņēmienu (grieztās kūdras

ieguve). Kūdras ieguve, izmantojot frēzēšanas paņēmieni, saistīta ar ieguves lauku frēzēšanu un rušināšanu, kūdras savākšanu, bērtņošanu, iekraušanu un transportēšanu, bet, izmantojot griešanas paņēmieni, tā saistīta ar ieguves lauka profilēšanu, kūdras griešanu un transportēšanu, izmantojot speciālu kūdras griešanas tehniku un autotransportu. Paredzams, ka kūdras ieguves process, kā arī transportēšana tiks veikta tikai dienas laikā (periodā no plkst.7.00 līdz 19.00). Derīgā izrakteņa transportēšanu plānots organizēt, galvenokārt izmantojot kravas automašīnas, kuru ietilpība ir 20t.

- 6.4.3.4. Atbilstoši Ministru kabineta 2014.gada 7.janvāra noteikumu Nr.16 "*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*" (turpmāk Trokšņa noteikumi Nr.16) 1.pielikuma 1.2.punktam, novērtējot trokšņa rādītājus, ņem vērā, ka dienas ilgums ir 12 stundas, vakara – 4 stundas, nakts – 8 stundas. Diena ir no plkst. 7.00 līdz 19.00, vakars – no plkst. 19.00 līdz 23.00, nakts – no plkst. 23.00 līdz 7.00, bet gads ir uz skaņas emisiju attiecināms meteoroloģisko apstākļu ziņā vidējs gads. Atbilstoši Ziņojumā sniegtajai informācijai kūdras lauku sagatavošanas darbi ir paredzami periodā, kad netiek veikta aktīva kūdras ieguve esošās Licences laukuma robežās, līdz ar to kūdras lauku sagatavošanas gaitā radītais troksnis nesummēsies ar kūdras ieguves gaitā radīto troksni. Savukārt kūdras ieguvi plānots veikt laikā no maija vidus līdz septembrim ar frēzkūdras metodi un no aprīļa līdz oktobrim, izmantojot grieztās kūdras tehnoloģiju. Dienā paredzēts strādāt 8 stundas, laika periodā no plkst. 7.00 līdz 19.00. Atbilstoši Trokšņa noteikumu Nr. 16 1.pielikuma 1.2.punktam, - Paredzētā darbība - kūdras ieguve un transports - plānota periodā, kas kvalificējas kā diena (t.i. – vakara un nakts periodā troksnis, kas saistīts ar Paredzēto darbību, netiks radīts) un individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai viensētu) dzīvojamo māju apbūves teritorijās trokšņa A – izsvartais ilgtermiņa vidējais skaņas līmenis (L_{diena}) nedrīkst pārsniegt 55dB(A).
- 6.4.3.5. Lai novērtētu kūdras ieguves radīto trokšņa ietekmi, IVN ietvaros tika modelētas trīs ieguves situācijas, aprēķiniem izmantojot informāciju par kūdras ieguves veidu un apjomu noteiktā periodā. Aprēķinātais trokšņa līmenis raksturo: maksimālo ieguves apjomu tikai esošajā teritorijā, kas raksturo nelabvēlīgāko situāciju 2016. – 2018.gadā; maksimālo ieguves apjomu, veicot izstrādi vienlaicīgi gan jaunajā, gan esošajā teritorijā, kas raksturo nelabvēlīgāko situāciju 2019. – 2026.gadā; maksimālo ieguves apjomu tikai jaunajā teritorijā, kas raksturo nelabvēlīgāko situāciju 2027. – 2037.gadā. Pamatojoties uz veikto aprēķinu rezultātiem, Ziņojumā identificēts, ka nozīmīgāko trokšņa piesārņojumu radīs kūdras ieguve laika periodā no 2019. līdz 2026.gadam, tādēļ kopējā trokšņa līmeņa novērtēšanai ticis sagatavots aprēķinu variants, kurā ietverti esošie trokšņa avoti un ar Paredzēto darbību saistītie trokšņa avoti, kas darbosies laika periodā no 2019. līdz 2026.gadam.
- 6.4.3.6. Vērtējot ietekmes no kūdras ieguves procesiem esošajās un plānotajās teritorijās attiecībā pret dzīvojamām teritorijām, kurās piemērojami trokšņu robežlielumi, secināms, ka ieguves lauki atrodas no šādām teritorijām salīdzinoši atstatus (vairāk nekā 600m attālumā), turklāt Darbības vietu no apkārtējām teritorijām atdala mežu teritorijas. Darbības vietas tiešā tuvumā neatrodas neviena dzīvojamā ēka vai sabiedriski nozīmīgs objekts. Ziņojumā novērtēts, ka ieguves laukiem tuvākajās teritorijās, kurās piemērojami trokšņu robežlielumi, būtiskas izmaiņas un robežlielumu pārsniegumi nav sagaidāmi.
- 6.4.3.7. Ziņojumā novērtēts, ka Atradnes tuvumā atrodas vairāki nozīmīgi transporta infrastruktūras objekti, kas IVN novērtējuma ietvaros tika vērtēti kā fona trokšņa avoti - reģionālas nozīmes valsts autoceļš P50 *Kārsava – Latvijas robeža (Aizgārša)* posmā *Malnava – Latvijas robeža*, autoceļš V532 posmā *Nesteri – Briževka* un valsts nozīmes autoceļš posmā *Latvijas robeža – P45*. Informācija par trokšņa piesārņojuma avotiem, kas rodas no valsts autoceļiem, iegūta no VAS "*Latvijas Valsts ceļi*" publiskotās informācijas par satiksmes intensitātes sadalījumu diennakts griezumā satiksmes

uzskaites punktos. Trokšņa rādītāju novērtēšanai un modelēšanai izmantota *Wölfel Meßsystem Software GmbH+Co K.G* izstrādātā trokšņa prognozēšanas un kartēšanas programmatūra *IMMI 2016-1* (Licences numurs S72/317). Autoceļu satiksmes radītā trokšņa novērtēšanai izmantota Francijā izstrādātā aprēķinu metode “*NMB-Routes-96 (SETRA-CERT ULCPC-CSTB)*”. Vides trokšņa novērtēšanai un kartēšanai piemērots diennakts trokšņa rādītājs L_{diena} , L_{vakars} un L_{nakts} , kas raksturo dienas, vakara un nakts laikā radīto diskomfortu (A-izsvartais ilgtermiņa vidējais skaņas līmenis (dB(A)), kas norādīts standartā LVS ISO 1996:2:2008 “*Akustika. Vides trokšņa raksturošana, mērīšana un novērtēšana. 2.daļa: Vides trokšņa līmeņu noteikšana*”. Iegūtie rezultāti liecina, ka, aprēķinot fona trokšņa līmeni, Paredzētās darbības vietas tuvumā 3 viensētu teritorijā, kas atrodas autoceļa P50 tuvumā, ir paaugstināts trokšņa līmenis gan dienas, gan vakara un nakts stundās, kas atbilstoši Ziņojumā norādītajam nav saistīts ar Paredzētās darbības realizāciju.

- 6.4.3.8. Ziņojumā vērtētais Paredzētās darbības gaitā iegūtās kūdras transportēšanas maršruts ārpus Atradnes teritorijas sakrīt ar jau esošo kūdras transportēšanas maršrutu no pašlaik ekspluatācijā esošās Atradnes daļas, kas sākotnēji virzās pa AS “*Latvijas Valsts meži*” valdījumā esošo ceļu, tālāk pa pašvaldības grants seguma autoceļu Nr.89 *Beržovkas purva ceļš* (citviet Ziņojumā minēts nosaukums – autoceļš *Purva māja – Purvs*), kas pieslēdzas reģionālas nozīmes valsts autoceļam P50 *Kārsava – Latvijas robeža (Aizgārša)*. Autoceļš P50 savienojas ar valsts nozīmes autoceļu A13 *Krievijas robeža (Grebņeva) – Rēzekne – Daugavpils – Lietuvas robeža (Medumi)*. Ziņojumā norādīts, ka kūdras transportēšana pa reģionālas nozīmes valsts autoceļu P50 var tikt ierobežota pavasara šķīdoņa laikā ierobežojot kravas autotransporta kustību noteiktā laika posmā un izvietojot autoceļa posmā attiecīgas ceļa zīmes.
- 6.4.3.9. Transportēšanas maršruts no Atradnes pa minētajiem autoceļiem virzās galvenokārt caur meža un lauksaimniecības teritorijām. Kūdras transportēšanas maršruta (līdz autoceļam P50) tiešā tuvumā atrodas viena viensēta – “*Purvmāja*”, citas tuvākās viensētas, kas norādītas Ziņojuma 4.4.2.1.1.tabulā, atrodas vairāk nekā 230m attālumā no autoceļa Nr.89 *Beržovkas purva ceļš*. Viensētas “*Purvmāja*” teritorija izvietota tuvu autoceļu P50 un Nr.89 *Beržovkas purva ceļš* krustojumam un daļēji atrodas šo autoceļu aizsargjoslās.
- 6.4.3.10. Ziņojumā, balstoties uz prognozēto izstrādes apjomu un kūdras transportēšanai paredzēto kravas automašīnu ietilpību, aprēķināts, ka gada laikā, ņemot vērā gan esošo, gan Paredzēto darbību, paredzēts veikt līdz 900 reisiem/gadā. Ziņojumā sniegta informācija, ka pašlaik esošā autotransporta intensitāte veido ~ 4 autotransporta vienības dienā. Kūdras atradnes paplašināšanas rezultātā nelielam laika periodam ir prognozējama satiksmes intensitātes palielināšanās no 4 līdz 6 autotransporta vienībām dienā, taču, izstrādājot esošos laukus prognozēts, ka sākot no 2030 – 2032 gada, samazināsies iegūstamās un transportējamās kūdras apjomi, kas līdztekus samazinās arī pārvadājuma intensitāti. Noslēdzoties kūdras ieguvei esošajos kūdras ieguves laukos (plānots ap 2036. gadu), pārvadājuma transporta intensitāte nebūs lielāka par 4 autotransporta vienībām dienā, un būs līdzvērtīga līdzšinējai intensitātei.
- 6.4.3.11. Ziņojumā ietvertajā autotransporta radītā trokšņa līmeņa izmaiņu novērtējuma rezultātā secināts, ka viensētās, kuras atrodas kūdras transportēšanas maršruta tuvumā, nav sagaidāms, ka Paredzētās darbības ietekmē, palielinoties kravas automašīnu reisu skaitam no Darbības vietas, palielināsies autotransporta radītā trokšņa ietekme. Esošās trokšņa līmeņa vērtības (L_{diena}) un aprēķinātais trokšņa līmenis, Paredzētās darbības gaitā palielinoties kravas transporta ietekmei, transportēšanas maršrutam piegulošajās teritorijās esošajās viensētās parādīts Ziņojuma 4.4.4.3.1.tabulā. Aprēķinātie rezultāti parāda, ka, palielinoties kravas transporta reisu skaitam, trokšņa līmenis palielināsies, tomēr tā palielinājums attiecībā pret jau esošo situāciju ir kopumā neliels – laika periodā

no 2019. – 2026.gadam Darbības vietas tuvumā esošajās viensētās “Purviņš”, “Katrīna”, “Vectēvi”, “Paegles” un “Meži” ir paredzams trokšņa līmeņa pieaugums par 1 dB (A), tādējādi dienas stundās sasniedzot 23 – 32 dB (A). Nevienā no minētajām viensētām trokšņa līmenis dienas un vakara periodā nepārsniedz Trokšņu noteikumos Nr.16 noteiktos vides trokšņa robežlielumus, vienlaicīgi paaugstināts trokšņa līmenis transportēšanas maršruta tuvumā joprojām saglabāsies 3 viensētu teritorijās, tomēr tas nav nozīmīgi saistīts ar Paredzētās darbības realizāciju, bet gan autotransporta kustību pa autoceļu P50.

6.4.3.12. Atbilstoši veiktajam Paredzētās darbības ietekmes uz transporta intensitātes palielināšanos kūdras transportēšanas maršrutā novērtējumam, secināts, ka ar Paredzēto darbību saistītajai iegūtā materiāla transportēšanai nav nepieciešama jaunu autoceļu izbūve ārpus esošās un Paredzētās darbības norises vietas, un tā neradīs būtiskas izmaiņas kopējā transporta radītā gaisa piesārņojuma un trokšņa līmenī, ko galvenokārt veido transportēšanas maršrutā esošā satiksmes intensitāte uz valsts un pašvaldību autoceļiem, kas nav saistāma tikai ar kūdras transportēšanu. Tajā pat laikā Biroja ieskatā atkarībā no pieprasījuma un sezonas, autotransporta plūsma var būt daļēji mainīga, taču kopumā Paredzētās darbības pieaugums uz tuvākajiem autoceļiem uzskatāms par relatīvi nelielu, līdz ar to salīdzinot ar jau esošo situāciju Paredzētās darbības gaitā nav sagaidāma būtiska ietekme uz gaisa kvalitāti un vides troksni, apkārtējās vides stāvokļa pasliktināšanos transportējamās kūdras maršrutam pieguļošajās teritorijās. Ņemot vērā, ka Darbības vietai tuvākās dzīvojamās mājas atrodas pietiekami lielā attālumā un Darbības vietu ieskauj mežainas teritorijas, nav sagaidāms, ka kūdras ieguve un arī transportēšana no ieguves vietas līdz autoceļam P50 var atstāt būtisku negatīvu ietekmi uz tuvumā esošo viensētu iedzīvotājiem.

6.4.3.13. Tādējādi izvērtējot esošās un Paredzētās darbības radītā trokšņa novērtējumu, Birojs vispārēji pievienojas Ziņojuma autoru prognozēm, ka Paredzētā darbība (kūdras ieguves process) pati par sevi nav priekšnosacījums Trokšņa noteikumu Nr.16 2.pielikumā paredzēto robežvērtību pārsniegumam, tādēļ Paredzētās darbības radītā trokšņa ietekme uz tuvējo dzīvojamo māju teritorijām uzskatāma kā neliela un nebūtiska. Arī novērtējot summāro sagaidāmo trokšņa līmeni (Paredzētās darbības radītais troksnis summāri ar pastāvošo vides troksni no citiem trokšņa avotiem) secināms, ka Darbības vietai tuvumā esošajās apbūves teritorijās nav sagaidāmas būtiskas trokšņa līmeņa izmaiņas. **Ņemot vērā visu iepriekš minēto un izvērtējot Ziņojumā sniegto informāciju, tai skaitā novērtējot iedzīvotāju blīvumu Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonā, Birojs vispārēji var pievienoties Ziņojuma autoru secinājumiem un nekonstatē, ka ieguves procesi varētu būt priekšnoteikums būtiskai ietekmei trokšņa aspektā. Lemjot par obligāto nosacījumu izvirzīšanas nepieciešamību, Birojs ņem vērā, ka normatīvajos aktos noteikto prasību, tajā skaitā trokšņa līmeņa normatīvu ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātajai saistoša. Citādā veidā Paredzētā darbība nav pieļaujama. Tajā pat laikā Birojs uzskata, ka konkrētajā gadījumā saskaņā ar Novērtējuma likuma 20.panta (10) daļu darbu veikšanai ir izvirzāmi nosacījumi ar kādiem tā īstenojama vai nav pieļaujama:**

- a) Tā kā nav vērtēta iespējama ietekme kūdras transportēšanai, ja tā tiktu veikta ārpus novērtētā dienas perioda, Paredzētā darbība nodrošināma, ievērojot Ziņojumā vērtētos transportēšanas laikus, kas orientējoši noteikti no plkst.7.00 līdz 19.00 un neparedz regulāru kravu autotransporta kustību vakara un nakts stundās.
- b) Kur attiecināms, visām Paredzētās darbības realizācijai paredzētajām tehnoloģiskajām iekārtām jāatbilst Ministru kabineta 2002.gada 23.aprīļa

noteikumos Nr. 163 "Noteikumi par trokšņa emisiju no iekārtām, kuras izmanto ārpus telpām" noteiktajām prasībām.

- c) Lai arī pašlaik no Ziņojuma materiāliem neizriet nozīmīgas problēmsituācijas, prognozētie kūdras ieguves apjomi pa gadiem var daļēji mainīties, līdz ar to arī ietekmes, tajā skaitā no transportēšanas var būt daļēji atšķirīgas, tādēļ argumentētu sūdzību saņemšanas gadījumā dzīvojamo māju teritorijās un pie Paredzētās darbības trokšņa ietekmei visvairāk pakļautajām fasādēm, nepieciešamības gadījumā sadarbībā ar pašvaldību, veicami mērījumi Trokšņa noteikumu Nr.16 paredzētajā kārtībā un, atkarībā no to rezultātiem, lemjams par troksni ierobežojošu pasākumu nepieciešamību. Pēc papildus pasākumu realizācijas (ja tādi bijuši nepieciešami) jāveic atkārtoti trokšņa mērījumi. Visi trokšņa mērījumu rezultāti iesniedzami Rēzeknes RVP un pašvaldībā, bet trokšņa pārsnieguma gadījumā arī pasākumu plāns, ar kuriem tiks nodrošināta robežlielumu ievērošana.

6.4.4. Hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņas un ietekme uz ūdeņu kvalitāti, kā arī Paredzētās darbības iespējamie limitējošie faktori:

- 6.4.4.1. Kalnasalas purvam kā augstā tipa purvam ir raksturīga ūdeņu uzņemšana no nokrišņiem. Gruntsūdens horizonts Kalnasalas purva kūdrā iegul dziļumā no 0 līdz dažiem desmitiem centimetru (maksimāli 1,2m), un kopā ar virszemes ūdeņiem (atsevišķās lāmās un novadgrāvjos) veido vienotu hidroģeoloģisko sistēmu.
- 6.4.4.2. Lai uzsāktu kūdras ieguvī, ir nepieciešama kūdras lauku sagatavošana to izstrādei, kas ietver arī ieguves laukumu nosusināšanas sistēmas izveidi. Daļā no Atradnes teritorijas, kurā jau tiek realizēta kūdras ieguve, ir veikta teritorijas nosusināšana, savukārt plānotajos ieguves laukumos atbilstoši Ziņojumā norādītajam ir veikta sākotnējā kūdras ieguves lauku nosusināšanas sistēmu ierīkošana – pirmreizējo tranšeju rakšana derīgo izrakteņu ieguves projektā paredzēto novadgrāvju un kartu grāvju trasēs, kā arī nosēdbaseinu ierīkošana.
- 6.4.4.3. Atbilstoši Teritorijas plānojuma grafiskajai daļai un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem *Ziblas strautam* noteikta 50 m plata aizsargjosla katrā krasta pusē. Līdz ar to, veicot paredzēto darbību, jāievēro Aizsargjoslu likuma 37.panta pirmās daļas 5.punkta f) un h) apakšpunktā noteiktais aizliegums 10 m platā joslā katrā ūdensteces krasta pusē veikt teritorijas atmežošanu un derīgo izrakteņu ieguvī. Iesniegtajā papildinformācijā Ierosinātāja norādījusi, ka projekts tiks pārstrādāts un konkrētās ūdensteces aizsargjoslā ieguve netiks veikta.
- 6.4.4.4. Saistībā ar minēto Birojs konstatējis, ka atbilstoši Ziņojumam Darbības vietas teritorijā nozīmīgi pārkārtējumi esošajā meliorācijas sistēmā nav nepieciešami (Ziņojuma 39. lapa), tomēr izvērtējot Ziņojuma pielikumā pievienotā derīgo izrakteņu ieguves projekta kopiju, tā sastāvā pievienotos grafiskos materiālus, kuros attēlotas meliorācijas sistēmas būves, Birojs secina, ka projektā tikusi paredzēta valsts nozīmes ūdensnotekas *Ziblas strauts* gultnes izvietojuma maiņa. Iesniegtajā papildinformācijā Ierosinātāja norādījusi, ka projekts tiks pārstrādāts, tomēr informācija par ūdensnotekas gultnes maiņu nav sniegta. Birojs norāda, ka atbilstoši Meliorācijas likuma 19. pantam Valsts meliorācijas sistēmu un valsts nozīmes meliorācijas sistēmu būvniecību, uzturēšanu un ekspluatāciju nodrošina VSIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi". Līdz ar to gadījumā, ja tiek paredzēta ūdensnotekas *Ziblas strauts* gultnes izvietojuma maiņa, Ierosinātājai plānotās darbības ar valsts nozīmes ūdensnotekas *Ziblas strauta* gultnes izvietojuma maiņu ir jāsaskaņo ar VSIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi".
- 6.4.4.5. Novērtējumā izmantoti nozares literatūrā pieejami dati, un, tā kā Atradnē jau līdz šim ir veikta ieguve, izmantota arī informācija par līdzšinējās darbības radītu ietekmi.

Ziņojumā novērtēts, ka purva nosusināšana nevar nozīmīgi iespaidot hidroloģiski – hidroģeoloģiskos apstākļus aiz kontūrgrāvjiem, jo ūdens līmenis augstā tipa purvā pārsniedz gruntsūdens horizonta līmeni tam piegulošajās platībās., t.i., nosusinot augstā tipa purvu, gruntsūdens līmeņa izmaiņas var izpausties tikai līdz tuvākajai atslodzes vietai (novadgrāvim un/vai kontūrgrāvim).

- 6.4.4.6. Atbilstoši aprēķiniem 1m dziļa susināšanas grāvja ietekme sniedzas 4 – 5m attālumā no grāvja borta. Atradnē kartu grāvju dziļums norādīts ~1,5m, un Ziņojumā novērtēts, ka kartu grāvju ietekmes zona nesniegsies tālāk par ugunsdrošības joslu ap Atradni.
- 6.4.4.7. Ziņojumā novērtēts, ka 33 – 40m zonā no Paredzētās darbības teritorijas sagaidāmas augsnes struktūras, mitruma un ķīmiskā sastāva izmaiņas, taču kūdras ieguves lauku piegulošās teritorijās augsnes netiks izsusinātas. Sagaidāms, ka mitruma izmaiņu rezultātā uzlabosies koku augšanas apstākļi. Kūdras izstrādes rezultātā gruntsūdens plūsmas augšpusē sagaidāms neliels līmeņa pazeminājums, bet lejpusē – paaugstinājums, un gruntsūdeņu plūsma ir orientēta DR–D un Z–ZA virzienos, platībās uz D un Z no Atradnes, gruntsūdens līmeņa celšanās rezultātā aptuveni 50 – 80m attālumā aiz plānotajiem novadgrāvjiem ir iespējama pārpurvošanās. Ziņojuma autori ir novērtējuši, ka šādam ūdens līmeņa paaugstinājumam nav būtiskas nozīmes, jo pārpurvošanās procesi ārpus Atradnes notiek arī pašreiz.
- 6.4.4.8. Ziņojumā aprēķināts aptuvenais noteces ūdeņu apjoms no Kalnasalas purva, kas ir $\sim 3,80 \times 10^5 \text{ m}^3$. Kopumā ūdeņu plūsma ir vērsta galvenokārt DR–D un ZA virzienos. Purva susināšanas rezultātā ūdens pašteces ceļā tiek un arī Paredzētās darbības rezultātā tiks novadīts uz ūdenstecēm *Zelčovas strauts* (plūst gar Atranis D daļu) un *Ziblas strauts* (šķērso Atradnes ZA daļu). Ūdensteces *Zelčovas strauts* un *Ziblas strauts* ietek ūdenstecē *Rītupe* pēc attiecīgi aptuveni 3km un 13km. Atbilstoši Ziņojumam nosacīti var pieņemt, ka *Zelčovas strauta* un *Ziblas strauta* virzienā notek attiecīgi aptuveni 35% un 65% no aprēķinātā ūdeņu apjoma gada ietvaros.
- 6.4.4.9. Ziņojumā identificēts, ka no purva novadāmais ūdens pēc ķīmiskā sastāva ir atšķirīgs un tā pH ir zemāks (purva ūdens ir skābāks) nekā ūdenstecēs, kurās paredzēts ievadīt drenētos purva ūdeņus. Novadāmie ūdeņi satur arī kūdras smalkās daļiņas. Ziņojumā novērtēts, ka, ņemot vērā to, ka no purva novadāmā ūdens daudzums būs neliels ($\sim 3,80 \times 10^5 \text{ m}^3$) un vispirms tas plūdis pa notekgrāvju/kontūrgrāvju sistēmu, nav sagaidāms, ka novadāmie purva ūdeņi varētu ietekmēt strautu/upīšu un vēl jo vairāk ūdensteces *Rītupe* bioloģisko daudzveidību un produktivitāti. Savukārt, ņemot vērā, ka no purva novadāmais ūdens satur kūdras smalkās daļiņas, plānojot to ievadīšanu izveidotajos un no jauna ierīkojamos novadgrāvjos, jāparedz speciāli baseini ūdeņu nostādināšanai, kur plānots nostādināt no purva novadāmo ūdeņi un pakāpeniski izgulsnēt ūdenī esošās kūdras daļiņas. Atbilstoši Ziņojumam, ņemot vērā ūdens plūsmas nelielo apjomu un plūsmas ātrumu, pat neliela apjoma dīķī izgulsnēsies lielākā daļa no ūdenī esošajām kūdras daļiņām. Tādēļ nav sagaidāms, ka kūdras smalkās daļiņas ievērojamos apjomos var nonākt dabiskajās ūdenstecēs un ietekmēt to ūdens kvalitāti. Sedimentācijas dīķa funkcijas uzturēšanai plānota tā tehniskā stāvokļa regulāra pārbaude un pārtīrīšana.
- 6.4.4.10. Kalnasalas purva apkārtnē potenciāli ir iespējami karsta procesi, taču Ziņojuma izstrādē pieaicinātais ģeologs ir norādījis, ka kvartāra sistēmas veidojumu biežums ir pietiekams, lai pasargātu augšdevona Daugavas svītas dolomītus no izskalošanas vai ķīmiskas dēdēšanas (tā saucamā karsta) procesiem, tostarp arī Paredzētās darbības rezultātā.
- 6.4.4.11. Ziņojumam pievienotajā ģeologa atzinumā minēts, ka daudzas no grodu akām Atradnei tuvākajās viensētās ir ierīkotas gruntsūdens horizontā, kaut arī dažkārt nav viennozīmīgi nosakāms, vai grodu aka ir ierīkota gruntsūdens horizontā vai Daugavas dolomītu augšējā daļā. Raksturojot Kalnasalas purva tuvumā ierīkoto un VSIA “*Latvijas Vides*,

ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” (turpmāk – LVĢMC) oficiāli reģistrētos ūdens ieguves urbumus (akas), Ziņojumā norādīts, ka viensētu ūdensapgādē tiek izmantots Daugavas plaviņu ūdens horizontu komplekss. Tuvākais LVĢMC oficiāli reģistrētais ūdens ieguves urbums atrodas vairāk nekā 1km attālumā. Ziņojumā novērtēts, ka Atradnes nosusināšana nevar ietekmēt tuvākās apkārtnes dzeramā ūdens resursus.

- 6.4.4.12. Atbilstoši Ziņojumam Darbības vieta ir apgrūtināta ar ceļa servitūta teritoriju 0,18ha platībā. Saistībā ar minēto Ierosinātājas 2018.gada 24.aprīļa papildus iesniegtajā informācijā ir norādīts, ka apgrūtinājums, ceļa servitūta teritorija, ir dzēšams. Birojs norāda, ka atbilstoši Civillikuma 1140.pantam kalpojošās lietas īpašnieks nedrīkst servitūta izlietotājam likt ceļā nekādus šķēršļus, viņam jāļauj tam darīt visu, bez kā servitūta tiesību nebūtu iespējams sekmīgi izlietot, kaut arī tas nebūtu īstais servitūta priekšmets. Līdz ar to, Birojs vērs uzmanību, ka, kamēr ieraksts par ceļa servitūtu nav dzēsts, Ierosinātāja nedrīkst ierobežot vai padarīt par neiespējamu ceļa servitūta izmantošanu.
- 6.4.4.13. Tāpat Birojs konstatējis, ka saskaņā ar Darbības vietas teritorijā esošo funkcionālo zonējumu neliela daļa Darbības vietas atrodas zonējumā *Mežu teritorija*, kur galvenā izmantošana neietver derīgo izrakteņu ieguvi, bet kā viens no palīgizmantošanas veidiem ir noteikta bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguve. Atbilstoši likuma Par zemes dzīlēm pielikumam par bieži sastopamo derīgo izrakteni noteiktas kūdras iegulas līdz 5 hektāru platībā vienam īpašniekam piederība robežās. Vadoties no minētā, Birojs secina, ka ne visā plānotās ieguves teritorijā Paredzētās darbības uzsākšanu un veikšanu pieļauj spēkā esošais Teritorijas plānojums, šādam nolūkam nepieciešama teritorijas plānojuma grozījumu veikšana. Vienlaikus Birojs atzīst, ka tas nav šķērslis IVN procedūras veikšanai un pabeigšanai, jo no Novērtējuma likuma 14.¹panta (4) un (5) daļas izriet, ka novērtējams veicams arī gadījumos, ja vērtējamā darbība būtu pretrunā vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam.
- 6.4.4.14. Ņemot vērā visu iepriekš minēto un Ziņojumā novērtēto, Birojs konstatē, ka, ievērojot Ziņojumā ietvertos risinājumus un ietekmi mazinošos pasākumus, nav sagaidāms, ka Paredzētā darbība varētu atstāt būtisku negatīvu ietekmi uz hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu, augsnes struktūras un mitruma izmaiņām, virszemes un pazemes ūdens kvalitāti vai veicināt mūsdienu ģeoloģisko procesu aktivizāciju nozīmīgos apjomos. Ar Paredzēto darbību ir sagaidāmas kūdras ieguvei raksturīgās ietekmes, tomēr izmaiņas nav sagaidāmas tik nozīmīgas, lai atstātu iespaidu uz dabiskās vides absorbcijas spēju un tiešā tuvumā nav identificētas pret pārmaiņām īpaši jutīgas teritorijas vai objekti, un izslēdzoši apstākļi Paredzētās darbības realizācijai nav konstatēti. Realizējot Ziņojumā ietvertos Paredzētās darbības vietas nosusināšanas risinājumus un ietekmi mazinošos pasākumus (arī nosēdbaseinu izveide un to funkciju uzturēšana), tajā skaitā ugunsdzēsības vajadzībām nepieciešamos risinājumus, nav sagaidāms, ka Paredzētā darbība un ar to saistītie risinājumi varētu atstāt negatīvu ietekmi uz hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu, augsnes struktūras un mitruma izmaiņām, kā arī uz mūsdienu ģeoloģiskajiem procesiem plašākās teritorijās, nekā tas novērtēts Ziņojumā un minēts jau iepriekš šajā Atzinumā. Birojs nav konstatējis izslēdzošus apstākļus Paredzētās darbības realizācijai. Atbilstoši Novērtējuma likuma 24.panta (1) daļai Ierosinātāja ir atbildīga par Ziņojumā ietverto risinājumu īstenošanu. Vienlaikus Birojs uzskata, ka saskaņā ar Novērtējuma likuma 20.panta (10) daļu ir nepieciešams arī ar šo atzinumu nostiprināt nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir iespējama vai nav pieļaujama:

- a) Atbilstoši Ziņojumā paredzētajam, plānojot novadāmo purva ūdeņu ievadišanu izveidotajos un no jauna ierīkojamos novadgrāvjos, jāparedz speciāli baseini ūdeņu nostādināšanai.
- b) Jānodrošina novadgrāvju tehniskā stāvokļa uzraudzība un pie nepieciešamības to tīrīšana.
- c) Jānodrošina Ziņojumā paredzētie ugunsdrošības pasākumi, tostarp preventīvie pasākumi, novēršot un samazinot ugunsgrēka izcelšanās iespējamību.
- d) Nav pieļaujama kūdras ieguve ceļa servitūta teritorijā, kā arī ūdensnotekas *Ziblas strauts* aizsargjoslas teritorijā. Gadījumā, ja tiek plānota valsts nozīmes ūdensnotekas *Ziblas strauts* gultnes maiņa, tā jāaskaņo ar VSIA "*Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi*".

Rezumējoši Birojs secina, ka Ierosinātāja ir izvērtējusi risinājumus Paredzētās darbības realizācijai un sagaidāmās ietekmes galvenajos aspektos, tajā skaitā – gaisa kvalitātes, trokšņa, transportēšanas ietekmes, ietekmes uz hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu, ietekmes uz augsnes struktūras un mitruma režīmu, ietekmes uz bioloģisko daudzveidību, īpaši aizsargājamo dabas vērtību u.c. aspektos. Šāda novērtējuma rezultātā secināts, ka nav pamata aprobežot realizāciju kādai no piedāvātajām alternatīvām. Izvērtējis Ziņojumā vērtētās kūdras ieguves tehnoloģiju alternatīvas (frēzēšanas vai grieztās kūdras ieguves metodes) un to ietekmi uz gaisa kvalitāti, trokšņa līmeni un iespējamām apkārtnes hidroloģiskajām izmaiņām, Birojs nekonstatē tādus apstākļus, kas kopumā nepieļautu Paredzēto darbību vai kādu tās vērtēto alternatīvu. Tai pat laikā darbība pieļaujama tikai ievērojot gan Ziņojumā paredzētos, gan Biroja papildus noteiktos nosacījumus, ar kādiem darbība ir īstenojama, ja tiek saņemts Paredzētās darbības akcepts normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un tiek nodrošināta atbilstība vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam, kā arī tiek pārstrādāts derīgo izraktnu ieguves projekts.

Biroja atzinums ir kompetentās iestādes viedoklis par Ierosinātājas nodrošināto Ziņojumu, tajā novērtēto ietekmi un vērtējuma trūkumiem. Lēmumu par Paredzētās darbības realizācijas pieļaujamību pieņem Novērtējuma likuma 21.panta kārtībā. Attiecīgā valsts institūcija, pašvaldība vai cita likumā noteiktā institūcija, vispusīgi izvērtē Ziņojumu, pašvaldību un sabiedrības viedokli un, ievērojot Biroja atzinumu par Ziņojumu, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu par Paredzētās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu. Ja tiek pieņemts lēmums par Paredzētās darbības pieļaujamību, Paredzēto darbību iespējams īstenot tikai ievērojot ārējos normatīvajos aktos noteiktos, Ziņojumā paredzētos un ar šo Biroja atzinumu izvirzītos nosacījumus, ar kādiem tā varētu būt īstenojama.

Direktors

A. Lukševics

2018. gada 8. maijā